

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

ANALÝZA DAŇOVÉHO DOPADU ŠVARC SYSTÉMU

ANALYSIS OF THE TAX IMPACT OF THE SVARC SYSTEM

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Alžběta Paulová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Paulová Alžběta

Účetnictví a daně (6202R049)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Analýza daňového dopadu Švarc systému

v anglickém jazyce:

Analysis of the Tax Impact of the Svarc System

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle práce, metody a postup zpracování

Popis právní úpravy Švarc systému v ČR

Analýza právní úpravy a systematizace získaných poznatků

Určování daňové zátěže modelových poplatníků

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

KAPOUN, R. Aktuální průvodce problematikou nelegálního zaměstnávání pro podnikatele. Anag, 2012. 102 s. ISBN 978-80-7263-755-3.

LIŠKA, V. a kol. Makroekonomie. 2. vydání. Professional Publishing, 2004. 628 s. ISBN 80-86419-54-1.

MACHÁČEK, I. Fyzické osoby a daň z příjmů 2012. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 299 s. ISBN 978-80-7357-711-7.

SRPOVÁ, J. a kol. Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů. Praha: Grada, 2010. 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5.

VANČUROVÁ, A., L. LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2012. 11. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, a.s., 2012. 368 s. ISBN 978-80-87480-05-2.

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2015/2016.

L.S.

---

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
Ředitel ústavu

---

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 29.2.2016

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce je analyzovat současnou legislativu v oblasti nelegálního zaměstnávání, především nelegálního zaměstnávání živnostníků v tzv. švarcsystému. Dále pak vytvořit modelové situace, na kterých bude zřejmé, jakých je možno dosáhnout úspor, v podobě nižší daňové zátěže, u zaměstnanců a podniků aplikujících švarcsystém a na závěr navrhnout řešení, při kterém by bylo možné živnostníky zaměstnávat a zároveň by na straně státu nedocházelo k velkým ztrátám ve výběru daní.

Abstract

The aim of this bachelor thesis is to analyze the current legislation in the field of illegal employment, above all illegal employment of freelancers in so called Švarc systém and further on to create model situations on which savings reached by the lower tax burden on employees and companies applying Švarc system will be apparent and finally to suggest a solution which would allow employing freelancers and at the same time there would not be any loss in tax revenue.

Klíčová slova

švarcsystém, závislá činnost, nelegální zaměstnávání, daň z příjmu, osoba samostatně výdělečně činná

Key words

Švarc system, dependent activity, illegal employment, income tax, self-employed

Bibliografická citace

PAULOVÁ, A. *Analýza daňového dopadu Švarc systému*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2016. 61 s. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 31. května 2016

.....
podpis studenta

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, Ph.D. za trpělivost, cenné rady a za čas, který mi v průběhu psaní bakalářské práce věnoval.

OBSAH

ÚVOD	10
1 CÍL A METODIKA PRÁCE	12
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	13
2.1 Historie švarcsystému	13
2.2 Pracovně právní vztahy	14
2.2.1 Základní pracovněprávní vztahy	14
2.2.2 Závislá práce	15
2.2.3 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	15
2.2.4 Práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele	16
2.3 Osoba samostatně výdělečně činná	16
2.3.1 Výhody a nevýhody podnikání na základě OSVČ	17
2.4 Švarcsystém	18
2.4.1 Znaky švarcsystému	18
2.4.2 Výhody a nevýhody švarcsystému	19
2.4.3 Pokuty za švarcsystém	20
2.5 Obdobné podnikatelské praktiky	22
2.5.1 Franšízing	22
2.5.2 Outsourcing	23
2.5.3 Legální subdodávka	23
2.6 Daň z příjmu fyzických osob	24
2.6.1 Výpočet daně z příjmů fyzických osob	24
2.6.2 Daň z příjmů ze závislé činnosti	26
2.6.3 Daň z příjmů ze samostatné činnosti	29
2.7 Zdravotní pojištění	33
2.7.1 Zdravotní pojištění OSVČ	33

2.7.2	Zdravotní pojištění zaměstnanců	33
2.8	Pojistné na sociální zabezpečení	34
2.8.1	Sociální pojištění zaměstnanců	34
2.8.2	Sociální pojištění OSVČ	35
3	ANALÝZA AKTUÁLNÍHO STAVU	36
3.1	Chyby v modelové smlouvě	36
3.2	Typické znaky jednotlivých forem spolupráce při výuce jazyků	36
3.3	Výpočet odvodů z pracovněprávního vztahu	40
3.4	Výpočet odvodů z obchodněprávního vztahu	42
3.5	Doměření daně při odhalení švarcsystému	44
3.6	Úroky a penále	45
3.7	Komparace nákladů	47
4	NAVRHOVANÉ ŘEŠENÍ	49
4.1	Zakázání	49
4.2	Legalizace beze změn v legislativě	49
4.3	Legalizace se změnou legislativy	49
	ZÁVĚR	51
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	52
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	54
	SEZNAM OBRÁZKŮ	55
	SEZNAM TABULEK	56
	SEZNAM PŘÍLOH	57

ÚVOD

Bakalářská práce řeší problematiku tzv. švarcsystému v České republice a jeho vliv na daňové právo. Toto téma je často diskutované v politických, právnických a ekonomických kruzích a existují na něj značně rozdílné názory. Švarcsystém sebou totiž nese řadu pozitiv i negativ na zúčastněných stranách (zaměstnanců, zaměstnavatelů i státu) a je proto těžké ho komplexně posoudit a nalézt správnou cestu, co se týče legalizace či zákazu. Každý argument pro zákaz má ekvivalentní protiargument pro jeho legalizaci.

Často švarcsystém nebývá pouze dobrovolný, ale vzniká nátlakem, kdy zaměstnavatel svým potencionálním zaměstnancům oznámí, že nebudou přijati na klasický pracovní poměr, který je upravený legislativou, ale pouze na základě živnostenského listu.

Tato bakalářská práce je členěna do několika částí přinášejících teoretická východiska, analýzu aktuálního stavu a návrh řešení.

První část vysvětluje pojmy užívané ve spojitosti se švarcsystémem. Samotný pojem švarcsystém není zakotven v právu, ale vznikl až samotnou praxí, proto je v této části zmíněna i historie a vznik. Nezákonnost švarcsystému je jasně patrná ze zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti a zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. Z tohoto důvodu práce obsahuje rozbor pracovněprávních vztahů – základní formy, práva a povinnosti plynoucí z nich. Kromě pracovněprávních vztahů bude také probrána samostatně výdělečná činnost, která nezbytně souvisí se švarcsystémem. Po vysvětlení jednotlivých pojmů se práce věnuje obdobným podnikatelským praktikám, které jsou zaměnitelné se švarcsystémem, možnosti jak se vyvarovat švarcsystému a zabývá se případnými sankcemi. Poslední část teoretických východisek se věnuje daním z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a ze samostatně výdělečné činnosti a pojistnému pro obě formy vztahů.

V analytické části je zprvu rozebrána modelová smlouva, která zastírá pracovněprávní vztah obchodněprávním. Následuje uvedení jednotlivých rozdílů mezi zaměstnancem a osobou samostatně výdělečně činnou v případě výuky jazyků a výpočty zdanění

a odvodů pro jednotlivé formy vztahů, jejich následná komparace a dodatečné náklady v případě odhalení švarcsystému.

Návrhová část rozebírá možnosti řešení švarcsystému ze strany státu.

1 CÍL A METODIKA PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je posouzení švarcsystému z daňového hlediska, zhodnocení vlivů na jednotlivé daňové subjekty a veřejné rozpočty, znázornění modelové situace a porovnání daňové zátěže jednotlivých subjektů.

Bakalářská práce vychází z aktuální i minulé právní úpravy, judikatury a publikací, které souvisí s problematikou švarcsystému.

V teoretické části je použita metoda deskriptivní, kde jsou představeny jednotlivé pojmy. Dále při porovnávání výhod a nevýhod švarcsystému u jednotlivých subjektů a porovnání daňového dopadu využívá metodu komparativní, v závěru pak metodu analytickou, kde se snaží navrhnout možná řešení spolupráce s OSVČ.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Tato kapitola rozebírá švarcsystém z teoretického hlediska. Charakterizuje ho a zmiňuje jeho historii. Dále obsahuje některé způsoby podnikání v České Republice, které mohou být zaměňovány se švarcsystémem, a v neposlední řadě se věnuje daním, zdanění příjmů a pojistnému.

2.1 Historie švarcsystému

Ačkoliv pojem švarcsystém může navádět k odvození z německého slova „schwarz“ (v překladu znamená černá), je pojmenovaný po českém podnikateli z Benešovska Miroslavu Švarcovi. Tento systém vznikl v České Republice na počátku 90. let, kdy M. Švarc začal hromadně propouštět zaměstnance ze své stavební firmy, aby pro něj začali pracovat na živnostenský list. To mělo za cíl ušetřit na odvodech sociálního a zdravotního pojištění.¹

Ukázalo se, že právě díky nulovým odvodům a absenci administrativy získala jeho firma náskok a úspěch oproti konkurenčním firmám. Pomocí těchto úspor si mohl dovolit vyšší odměny pro pracovníky a předkládat výhodnější cenové nabídky v soutěžích, díky čemuž získal pracovníky a klienty z širokého okolí. Podnikatel se stýkal i s politickou elitou země.²

V roce 1992 měla firma Švarc, s.r.o. miliardový obrát. Politici pochopili, že švarcsystémem způsobený výpadek příjmů do státního rozpočtu by mohl skončit fatálně, a přitvrdili. Ještě roku 1992 byl švarcsystém zakázán novelou zákona o zaměstnanosti. V polovině 90. let firma zkrachovala kvůli neúspěšné koupi mrakodrapu a zároveň v roce 2000 poslal soud M. Švarce do vězení kvůli neplacení pojistného za zaměstnance a kvůli téměř 10 milionovému dluhu na pokutách.³

---

¹ PODNIKATEL. Švarcsystém. *Podnikatel.cz*. [online]. © 2007 – 2015 [cit. 2015-12-13]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/specialy/svarcsystem/>.

² ŠTĚTKA, J. Ten, který rozjel švarcsystém a skončil na dlažbě. *EKONOM* [online]. 2012. ISSN: 1213 – 7693. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-52306170-ten-ktery-rozjelsvarcsystem-a-skoncil-na-dlazbe>

³ ŠTĚTKA, J. Ten, který rozjel švarcsystém a skončil na dlažbě. *EKONOM* [online]. 2012. ISSN: 1213 – 7693. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-52306170-ten-ktery-rozjelsvarcsystem-a-skoncil-na-dlazbe>.

Švarcsystém byl zakázán od roku 1992 až do roku 2007, kdy vypadl jeho přímý zákaz ze zákoníku práce. Za nelegální práci se považovala tzv. bezesmluvní práce. Nicméně i přes to, byl státní správou považován za daňový únik (2). Od 1. 1. 2012 se nabytím účinnosti novely zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti a zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, posouvá švarcsystém jednoznačně za hranici legální práce. Podřazením výkonu závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah mezi nelegální práci se švarcsystém posunul do oblasti nelegální práce.⁴

2.2 Pracovně právní vztahy

Švarcsystém je označením pro protiprávní způsoby při výkonu práce, kdy jsou využívány obchodněprávní nebo občanskoprávní vztahy přesto, že by mělo jít o pracovně právní vztah.⁵

2.2.1 Základní pracovněprávní vztahy

Pracovněprávním vztahem je nazýván vztah vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli.⁶ „Základními pracovněprávními vztahy jsou **pracovní poměr** a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr“.⁷ „**Dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti**. Prioritu má ovšem pracovní poměr jako nejčastější základní pracovněprávní vztah“.⁸

Podle § 4 zákoníku práce (dále jen "ZP") je výkon závislé práce upravován nejenom ZP, ale i Novým občanským zákoníkem a zákoníkem práce se bude řídit jen z části. K těmto

---

⁴ WOLTERSKLUWER. Rizika švarcsystému a jeho kontrola. *Danarionline.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d38763v48736-rizika-svarcsystemu-a-jeho-kontrola/>

⁵ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

⁶ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ze dne 21. dubna 2006. §1.

⁷ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ze dne 21. dubna 2006. §3

⁸ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. s. 30. ISBN 978-80-7263-922-9.

výkonům patří například práce akademických zaměstnanců, soudců, příslušníků ozbrojených sil.⁹

2.2.2 Závislá práce

*„Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně“.*¹⁰ *„Závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu“.*¹¹ Tyto znaky musí být splněny, aby šlo o závislou práci, pokud je alespoň jedna podmínka porušena, nejedná se o závislou práci a vztah by měl být upraven obchodním nebo občanským zákoníkem. S výše zmíněnými znaky musí být naplňovány i všechny důsledky, které zákon stanovuje v § 2 odst. 2 ZP. Těmi jsou mzda, plat nebo odměna, náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popř. na jiném dohodnutém místě.¹²

*„Výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah se rozumí nelegální práce“.*¹³

2.2.3 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Dohoda o provedení práce se uzavírá v maximálním rozsahu 300 hodin v kalendářním roce a započítává se zde i doba práce vykonávaná pro zaměstnavatele ve stejném kalendářním roce na základě jiné dohody o provedení práce. Musí zde být uvedena doba, na kterou se dohoda uzavírá.¹⁴

---

⁹ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

¹⁰ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ze dne 21. dubna 2006. §2

¹¹ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ze dne 21. dubna 2006. §3

¹² ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9

¹³ Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti ze dne 13. května 2004. §5

¹⁴ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ze dne 21. dubna 2006. §75

Dohoda o pracovní činnosti může být uzavřena, pokud rozsah práce nepřesáhne 300 hodin v témže kalendářním roce. Na jejím základě není možné vykonávat práci v rozsahu překračujícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby, tedy 20 hodin týdně. V dohodě musí být uvedeny sjednané práce, sjednaný rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá. Výpovědní doba činí 15 dnů a může být zrušena jednostranně bez udání důvodu.¹⁵

Z pohledu běžné spolupráce jsou uvedené dohody nedostačující.

2.2.4 Práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele

Vzhledem k ochrannému charakteru ZP vyplývají z výše zmíněných pracovních vztahů automaticky práva a povinnosti pro obě zúčastněné strany. Zaměstnanec má zvláštní ochranné postavení. Musí být dodrženy uspokojivé a bezpečné podmínky pro výkon práce, spravedlivé odměňování zaměstnance. Zaměstnanec musí jednat v souladu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele. Zaměstnanec má právo na dovolenou, nemocenskou, odstupné. Zaměstnanci získávají určitou ochranu před výpovědí, která může být ze strany zaměstnavatele jen z důvodu výslovně stanoveného v ZP.¹⁶

2.3 Osoba samostatně výdělečně činná

*„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele“.*¹⁷

„Všeobecné podmínky provozování živnosti fyzickými osobami jsou:

- *plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti, a*
- *bezúhonnost“.*¹⁸

---

¹⁵ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ze dne 21. dubna 2006. §76

¹⁶ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

¹⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník ze dne 3. února 2012.

¹⁸ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ze dne 2. října 1991. §6

2.3.1 Výhody a nevýhody podnikání na základě OSVČ

Výhody:

- nízké formální povinnosti,
- minimální správní náklady nutné pro založení,
- možnost zahájit činnost ihned po ohlášení živnosti (pokud se nejedná o koncesovanou živnost nebo činnost vyžadující zvláštní povolení),
- samostatnost a volnost při rozhodování,
- snadné ukončení či přerušení činnosti,
- možnost výběru mezi účetnictvím a daňovou evidencí,
- možnost uplatnění výdajů stanovených procentem z příjmů místo skutečných výdajů pro výpočet dílčího základu daně,
- možnost za některých podmínek požádat o placení daní paušální částkou,
- zisk je zdaněn daní z příjmů fyzických osob (dále jen "DPFO") a proto je možné uplatnit nezdánitelné částky a odčitatelné položky,
- možnost přizvání osoby žijící ve společné domácnosti s podnikatelem jako spolupracující osoby a tím na ni převést část příjmů a nákladů a využít tím daňové úspory.¹⁹

Nevýhody:

- ručí celým svým majetkem nejen majetkem v podnikání,
- jsou vyžadovány odborné a ekonomické znalosti,
- starost o administrativu spojenou s podnikáním,
- v obchodních kontraktech může působit jako „malý či méněcenný partner“,
- onemocnění podnikatele
- podnikateli se neproplácí dovolená
- minimální pojištění musí platit i při nulových zakázkách.²⁰

---

¹⁹ SRPOVÁ, J., V. ŘEHOŘ a kol., 2010. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3339-5.

²⁰ SRPOVÁ, J., V. ŘEHOŘ a kol., 2010. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3339-5.

2.4 Švarcsystém

V českých zákonech definici švarcsystému nenajdeme. Jeho podstatou je ovšem výkon závislé práce mimo pracovní poměr. Jde o zaměstnávání na IČO, kdy zaměstnavatel uzavře obchodněprávní vztah (místo pracovněprávního) s OSVČ. Nejde o klasický dodavatelsko-odběratelský vztah, protože jejich spolupráce vykazuje znaky závislé práce.²¹

2.4.1 Znaky švarcsystému

Znaky prokazující švarcsystém v zákoně nenajdeme, ale jsou dány judikaturou a výkladem pojmu závislá práce. K označení vztahu jako švarcsystém nemusí být splněny všechny znaky a naopak při shodě pouze některých znaků se nemusí nutně jednat o švarcsystém. Vždy záleží na posouzení konkrétní situace a na úsudku kontrolora, tedy Státního úřadu inspekce práce.²²

Znaky švarcsystému jsou:

- **vystupování jménem odběratele:** jako OSVČ vystupujeme sami za sebe, to se týká i vizitek, e-mailové schránky či podpisů v mailech. Třetí osoby nepovažují OSVČ za zástupce odběratele a je rozlišitelná od zaměstnanců,
- **pravidelné a stejné odměny:** fakturace stejné částky v pravidelných intervalech (obvykle jednou měsíčně). Hodinová odměna při evidenci odběratelem a výše odměny, kterou mají obdobné pozice, se považuje také za podezřelou,
- **práce pro jednoho odběratele a zákaz výkonu pro jiného:** samotná dlouhodobá činnost pouze pro jednoho odběratele, nemusí být považována za švarcsystém, pokud zároveň není smluvně dohodnuta exkluzivita,

---

²¹ IPODNIKATEL. Švarcsystém aneb zaměstnání „na živnostňák“. *iPodnikatel.cz*. [online]. © 2007 – 2014 [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Prijem-zamestnancu/svarc-system-aneb-zamestnani-na-zivnostnak/Vyhody-a-nevyhody-svarc-systemu.html>

²² PODNIKATEL. Sedm znaků, které prokazují švarcsystém. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/7-znaku-ktere-prokazuji-svarcsystem/>.

- **pracovní nástroje odběratele:** nejdůležitějším znakem švarcsystému je využívání pomůcek odběratele bez sjednané smlouvy o pronájmu, a to i v případě, že povaha činnosti musí být vykonána přímo na pracovišti odběratele. Jako OSVČ neseme náklady spojené s výkonem činnosti,
- **školení a osobní rozvoj:** svůj osobní rozvoj si jako OSVČ zajišťujeme sami a to na vlastní náklady ve volném čase, v opačném případě jde o švarcsystém,
- **stanovená pracovní doba:** pevně stanovená pracovní doba, která je navíc kontrolována odběratelem, je klasickým znakem závislé činnosti a proto se ve vztahu k OSVČ stává důkazem švarcsystému,
- **stanovené místo:** OSVČ si místo výkonu určí sama, pokud má stanovené pracoviště odběratelem, jde o švarcsystém,
- **vztah nadřízenosti a podřízenosti:** u legální spolupráce OSVČ a jiného podnikatelského subjektu jde o rovnocenné postavení. Pokud tedy OSVČ plní příkazy ze strany odběratele, považuje se to za vztah nadřízenosti a podřízenosti,
- **OSVČ je součástí organizační struktury odběratele,**
- **odpovědnost za škodu:** zaměstnanec ručí za škodu pouze do zákonem stanoveného limitu a jinak za ni ručí zaměstnavatel. OSVČ naopak ručí celým svým majetkem. Pokud tedy za škodu ručí odběratel namísto OSVČ, jde o znak švarcsystému,
- **„příliš malá specializace:** *Podle odborníků platí úměra, že čím méně je činnost OSVČ specializovaná, tím vyšší je riziko švarcsystému. Čím obecněji se tedy ve smlouvách stanoví činnost OSVČ, tím se obě strany vystavují většímu nebezpečí. Ve smlouvách by neměly též zaznít ujednání typická pro pracovní smlouvy, třeba o nároku na placené volno nebo překážky v práci na straně OSVČ“.*²³

2.4.2 Výhody a nevýhody švarcsystému

Primárním cílem švarcsystému, na straně odběratele, je ušetřit na vysokých odvodech státu ze mzdy, na sociálním a zdravotním pojištění. OSVČ pak může ve svém daňovém přiznání využít možnosti úpravy některých nákladových položek a tím ušetřit na daních,

---

²³ PODNIKATEL. Sedm znaků, které prokazují švarcsystém. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/7-znaku-ktere-prokazuji-svarcsystem/>.

které by mu byly strhávány z hrubé mzdy. Může ušetřit také na odvodech sociálního a zdravotního pojištění.²⁴

Další výhody a nevýhody plynou ze smlouvy, kterou mezi sebou OSVČ a odběratel uzavírají. Jedná se o obchodněprávní vztah na rozdíl od pracovněprávního. OSVČ má relativně větší svobodu než zaměstnanec. Čistě na něm závisí, do jaké míry si nechá podmínky určovat odběratelem, jako třeba jak si nechá ovlivnit pracovní dobu a zaměstnavatel naopak nemusí zajišťovat práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Ukončit nevyhovující spolupráci je mnohem jednodušší než při klasickém pracovním poměru. OSVČ přichází o práva (odběratel o povinnost) jako jsou nárok na placenou dovolenou, přestávku na oběd, pracovní pomůcky, nárok na odstupné, nárok na odškodnění pracovního úrazu (na pracovní úraz se nevztahuje zákonné pojištění zaměstnavatele) a v případě OSVČ ještě o možnost domáhat se svých práv přes odbory.²⁵

2.4.3 Pokuty za švarcsystém

V důsledku využívání švarcsystému hrozí zaměstnavateli/odběrateli i OSVČ uvalení sankce/pokuty. Švarcsystém sám o sobě trestným činem není, ale neodvedení daně či pojistného už trestným činem být může dle §241 trestního zákoníku.²⁶

Postihy za nelegální práci, kterou je i švarcsystém, jsou přesně definovány v §§ 139 a 140 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.²⁷

Posouzení zda jde o švarcsystém či nikoli záleží při případné kontrole na Oblastním inspektorátu práce, resp. Státním úřadu inspekce práce. Ten smí udělit pokutu nejenom

---

²⁴ IPODNIKATEL. Švarcsystém aneb zaměstnání „na živnostňák“. *iPodnikatel.cz*. [online]. © 2007 – 2014 [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Prijem-zamestnancu/svarc-system-aneb-zamestnani-na-zivnostnak/Vyhody-a-nevyhody-svarc-systemu.html>.

²⁵ IPODNIKATEL. Švarcsystém aneb zaměstnání „na živnostňák“. *iPodnikatel.cz*. [online]. © 2007 – 2014 [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Prijem-zamestnancu/svarc-system-aneb-zamestnani-na-zivnostnak/Vyhody-a-nevyhody-svarc-systemu.html>.

²⁶ WOLTERSKLUWER. Rizika švarcsystému a jeho kontrola. *Danarionline.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d38763v48736-rizika-svarc-systemu-a-jeho-kontrola/>.

²⁷ Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti ze dne 13. května 2004.

zaměstnavateli/odběrateli, ale také OSVČ, jenž se na švarcsystému podílí.²⁸ Zahájení kontroly nemusí být předem ohlášeno.²⁹

Kontrolní inspekce práce do roku 2011 neměla možnost uložit sankci, nicméně sankce mohla být uložena správcem daně, finančním úřadem, jestliže nebyla odvedena daň, kvůli zastřenému právnímu úkonu. Za nelegální práci mohla být uložena pokuta do výše 5 000 000 zaměstnavateli a až 10 000 OSVČ.³⁰

Od roku 2012 se pravidla zpřísnila. Právnícké osobě využívající švarcsystém mohla být uložena pokuta až do výše 10 000 000. Kromě maximální výše byla stanovena i minimální, a to částka 250 000. Tato pokuta byla nálezem Ústavního soudu zrušena pro nepřiměřenost. Nyní je minimální pokuta stanovena na 50 000. Fyzické osobě, tedy zaměstnanci, hrozí za přestupek pokuta až 100 000 Kč.³¹ Stanovení výše pokuty by mělo být přizpůsobeno majetkovým poměrům pokutované osoby.³²

Preklasifikuje-li správce daně vztah mezi spolupracujícími osobami na vztah závislé činnosti, doměří zaměstnavateli daň, kterou by byl povinen srážet z odměny. Odměnu správce daně považuje za čistý příjem a z ní vypočítá daň ze závislé činnosti. Doměrek zálohy bude následně navýšen o penále a úroky z prodlení. Správce daně bude požadovat doměrek i v případě, kdy fyzická osoba již svůj příjem řádně zdanila. Tato FO má právo

---

²⁸ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

²⁹ WOLTERSKLUWER. Rizika švarcsystému a jeho kontrola. *Danarionline.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d38763v48736-rizika-svarcsystemu-a-jeho-kontrola/>.

³⁰ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

³¹ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

³² WOLTERSKLUWER. Rizika švarcsystému a jeho kontrola. *Danarionline.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d38763v48736-rizika-svarcsystemu-a-jeho-kontrola/>.

si podat dodatečné daňové priznání a zažádat o vrácení přeplatku daně.³³ Subjekty vystupují samostatně, a proto se nejedná o dvojí zdanění, za daňovou povinnost je odpovědný plátce, tedy zaměstnavatel.³⁴

Pokud je OSVČ zároveň plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen "DPH") a fakturovala částku s DPH a správce daně překlasifikuje vztah mezi ním a zaměstnavatelem, správce daně doměří zaměstnavateli neoprávněně nárokovanou DPH na vstupu, včetně příslušenství daně.³⁵

2.5 Obdobné podnikatelské praktiky

V rámci českého právního řádu existuje několik podnikatelských praktik, které by se mohly zaměnit se švarcsystémem, nicméně jsou legální. Jedná se o Franšizing, Outsourcing a Legální subdodávku.

2.5.1 Franšizing

„Franšizing je model distribuce založený na tom, že podnikatel (franšízor) svůj úspěšný systém odbytí výrobků, služeb nebo technologií poskytuje za úplatu jiným právně a finančně nezávislým obchodním partnerům (franšízantům). Franšízor svým franšízantům poskytuje právo (a zároveň jim ukládá povinnost) provozovat jeho obchodní činnost v souladu s jeho koncepcí odbytí, včetně používání jeho know-how a obchodních a technických postupů a při tom užívat obchodní jméno a/nebo ochrannou známku franšizingového poskytovatele. Franšizing je založen na trvalé a blízké partnerské

---

³³ WOLTERSKLUWER. Rizika švarcsystému a jeho kontrola. *Danarionline.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d38763v48736-rizika-svarcsystemu-a-jeho-kontrola/>.

³⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. ledna 2004, sp. zn. 29 Ca 413/2001 – 37.

³⁵ WOLTERSKLUWER. Rizika švarcsystému a jeho kontrola. *Danarionline.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d38763v48736-rizika-svarcsystemu-a-jeho-kontrola/>.

*spolupráci vycházející z dlouhodobé franšizingové smlouvy. Franšízor svým franšízantům poskytuje trvalou prodejní a technickou podporu“.*³⁶

Jedná se o právně a finančně nezávislé obchodní partnery a proto zde není vztah nadřízenosti a podřízenosti, jsou si v rámci obchodněprávního vztahu rovni. Franšízant se pouze zavazuje k dodržování podmínek uložených franšízorem nikoli jeho rozkazy.

Dalším podstatným rozdílem mezi švarcsystémem a franšizingem je rozdělení nákladů. U švarcsystému ve skutečnosti zaměstnanci nevznikají náklady, ty vznikají zaměstnavateli. U franšizingu jdou náklady k tíži franšízantům nikoli franšízorovi.

2.5.2 Outsourcing

Jedná se o najímání externích subjektů na aktivity, které firma potřebuje ke svému provozu, ale nejedná se o předmět jejího podnikání. Díky outsourcingu se firma dokáže plně věnovat své hlavní činnosti a není zahlcená zajišťováním podpůrných činností. Nejčastěji se jedná o úklid kanceláří, správa počítačové sítě či vedení účetnictví.³⁷

2.5.3 Legální subdodávka

*„Legální subdodávka je, když podnikatel z nějakých důvodů nemůže zajistit splnění svých závazků prostřednictvím vlastních zaměstnanců. Proto na základě obchodněprávního vztahu s OSVČ (např. smlouva o dílo) zajistí splnění svého závazku prostřednictvím třetí osoby. Na rozdíl od outsourcingu se v tomto případě jedná o činnost, která je pro oba podnikatele jejich hlavní činností. Tato činnost musí být vykonávána v rovném vztahu dvou podnikatelů, jinak by šlo o švarcsystém, uzavírá Klára Valentová, specialista na pracovní právo advokátní kanceláře Ambruz & Dark“.*³⁸

---

³⁶ Český institut pro franchising. Franchising. *Franchiseday*. [online]. 2006-2015 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.franchiseday.cz/index.php/cs/o-franchisingu/co-je-franchising>.

³⁷ IPODNIKATEL. Švarcsystém aneb zaměstnání „na živnostňák“. *iPodnikatel.cz*. [online]. © 2007 – 2014 [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Prijem-zamestnancu/svarc-system-aneb-zamestnani-na-zivnostnak/Vyhody-a-nevyhody-svarc-systemu.html>.

³⁸ PODNIKATEL. Jak se vyhnout švarcsystému a jak ušetřit. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/jak-se-vyhnout-a-svarc-systemu-jak-usetrit/>.

U legální subdodávky je třeba si dávat pozor, aby se neopakovala příliš často, pak by se mohlo jednat o švarcsystém. U legální subdodávky neexistuje vztah nadřízenosti a podřízenosti a subdodavatel vykonává činnost skutečně na své náklady, nikoli na náklady objednatele.

2.6 Daň z příjmu fyzických osob

Z pohledu švarcsystému je podstatný především zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "ZDP").

*„Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmů) nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při každém převodu nemovitostí)“.*³⁹

„Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou

- a) příjmy ze závislé činnosti,*
- b) příjmy ze samostatné činnosti,*
- c) příjmy z kapitálového majetku*
- d) příjmy z nájmu,*
- e) ostatní příjmy“.*⁴⁰

2.6.1 Výpočet daně z příjmů fyzických osob

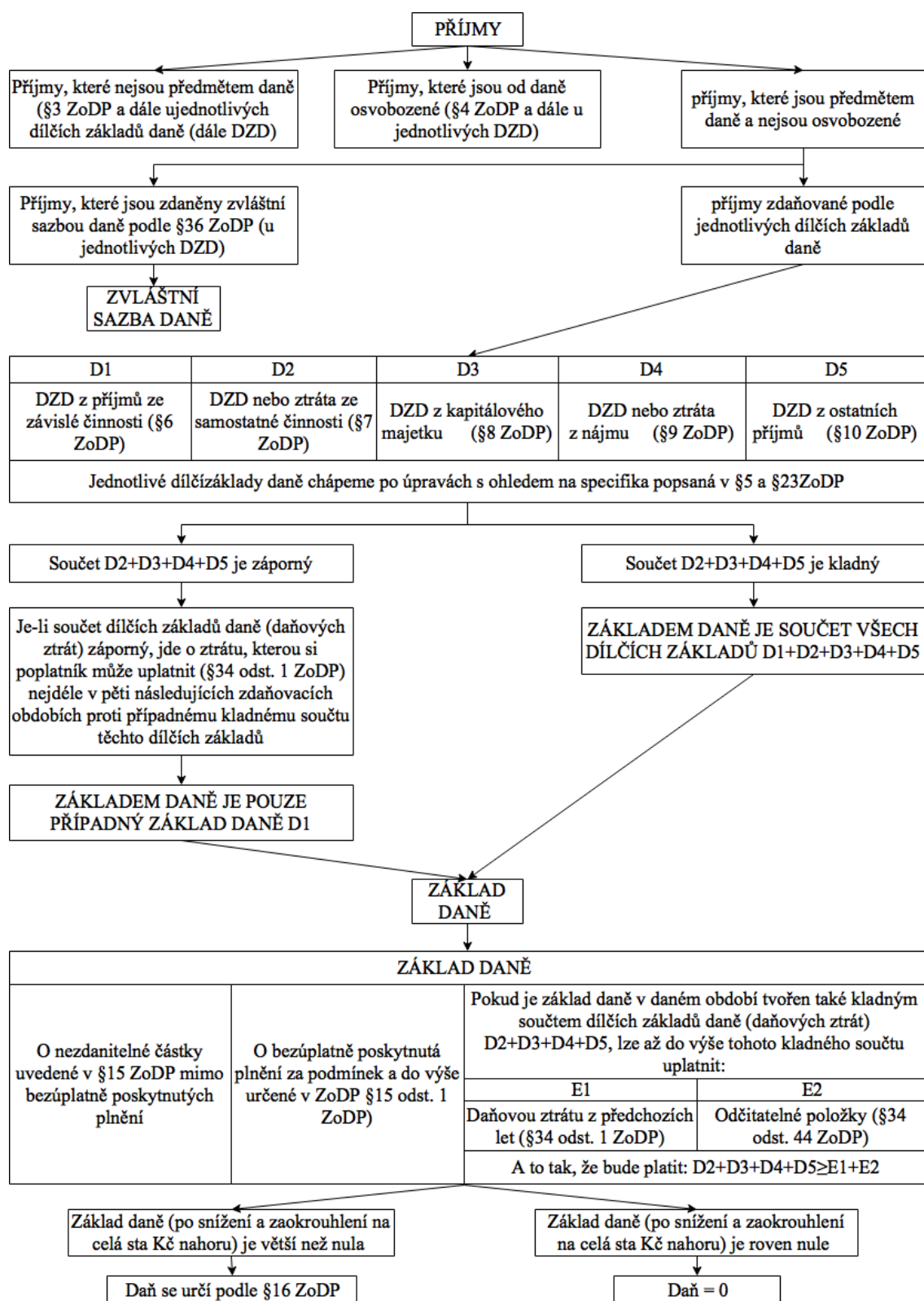
Obecné schéma pro výpočet daně z příjmu fyzických osob (dále jen "FO").

---

³⁹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. S. 15-16. ISBN 978-80-7478-841-3.

⁴⁰ Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ze dne 20. listopadu 1992. §3

Obr. 1: Princip zdanění fyzických osob. (Brychta, I., I. Pilařová, J. Vychopeň., 2015, s. 33-35)

Ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně (§15 ZDP) a o odčitatelné položky od základu daně (§34 ZDP) a případné daňové ztráty minulých let, se po zaokrouhlení na celé stokoruny dolů vypočítá daň z příjmů FO. Daň je jednotná ve výši 15%. Výsledná daň se dále může za určitých podmínek upravit o slevy na dani na poplatníka, jeho invaliditu nebo studium anebo na manžela/manželku (§35a a 35b ZDP), případně daňovým zvýhodněním na vyživované dítě (§35c ZDP).⁴¹

Pokud zaměstnanec pracuje na dohodu o provedení práce a jeho příjem je do 10 000 Kč a zároveň nepodepsal prohlášení k dani, není tento příjem zdaněn jednotnou sazbou daně, ale zvláštní sazbou. Ta se liší od základního způsobu zdanění tak, že daň srazí plátce a je konečná.⁴²

Při podání daňového priznání za rok 2015 si FO musí dát pozor, zda jejich příjmy ze závislé činnosti nebo z podnikání nepodléhají solidárnímu zvýšení daně. Solidární daň se aplikuje v případě, že příjmy ze závislé činnosti a dílčího základu ze samostatné činnosti překročí hranici 48násobku průměrné mzdy (v roce 2015 1 277 328 Kč). V takovém případě, se vše navíc zdaní 7% solidární daní.⁴³

2.6.2 Daň z příjmů ze závislé činnosti

FO, považované za poplatníky daně z příjmů ze závislé činnosti, jsou označovány jako zaměstnanci, a osobou, která je plátcem daně, se rozumí zaměstnavatel, a to i v případě, že mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem není uzavřen pracovněprávní vztah. Z toho vyplývá, že závislá činnost dle ZDP je širší pojem než závislá práce dle ZP.⁴⁴

---

⁴¹ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPEŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁴² BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPEŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁴³ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPEŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁴⁴ WOLTERSKLUWER. Rizika švarcsystému a jeho kontrola. *Danarionline.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d38763v48736-rizika-svarcsystemu-a-jeho-kontrola/>.

Do příjmů, které spadají do §6 odst. 1 ZDP, tedy do příjmů ze závislé činnosti, patří příjmy z pracovního, služebního nebo členského a obdobného poměru, v nichž je poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu povinen dbát příkazů plátce, a plnění v podobě funkčního požitku (např. funkční platy a náležitosti spojené s výkonem funkce představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců), příjem za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným a komanditisty komanditní společnosti (dále jen "k. s."), odměna člena orgánu právnické osoby a orgánu právnické osoby, odměna likvidátora.⁴⁵

Nejen mzda (odměna, plat), ale i nepeněžní příjmy prováděné zaměstnavatelem ve prospěch zaměstnance, patří mezi příjmy ze závislé činnosti. Může jít jak o pravidelné, tak jednorázové příjmy.⁴⁶

K vymezení hranice pro správné stanovení způsobu zdanění příjmů daní z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve spojitosti s uzavřenými jinými než pracovněprávními vztahy, tj. určení správného způsobu zdanění v případech nesprávně uzavřených a formulovaných obchodněprávních a občanskoprávních vztahů z hlediska daňového slouží pokyn D-285, který definuje pojem závislá činnost. Pro účely zařazení příjmů do správné kategorie příjmů není rozhodující právní vztah, ze kterého plynou, ale skutečnost, že podstatným a základním rysem závislé práce je, že není vykonávána zcela nezávisle, tzn. pod vlastním jménem, na vlastní účet a s vlastní odpovědností poplatníka. Již ze samotné povahy věci je zřejmé, že k plnění příkazů (pokynů) plátce dochází prakticky do určité míry ve všech případech zadávání prací a činností (dodavatelských zakázek), tedy nikoliv pouze v rámci pracovněprávních vztahů (i při subdodávkách si má objednavatel právo kontrolovat a hlídat dodavatele, zda práci koná podle jeho přání a

---

⁴⁵ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPĚŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁴⁶ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPĚŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

případně subdodavatele korigovat svými příkazy) a proto je zákonné vymezení plnění příkazů plátce nedostačující.⁴⁷

„Nejčastějšími znaky a okolnostmi indikujícími vztah závislé činnosti FO a osoby, od níž jí plyne příjem (dále jen "plátce příjmu") jsou následující:

- *plátce příjmu přímo či nepřímo ukládá úkoly, řídí a kontroluje fyzickou osobu a nese odpovědnost související s její činností,*
- *fyzická osoba má ve vztahu k plátcí příjmu obdobné postavení jako zaměstnanec,*
- *odměna za práci je vypočítána na základě délky pracovní doby nebo obdobným způsobem běžným při odměňování osoby v pracovně-právním vztahu,*
- *materiál, pracovní pomůcky, stroje a zařízení potřebné pro výkon činnosti jsou fyzické osobě poskytovány plátcem příjmu,*
- *vztah mezi plátcem příjmu a FO je dlouhodobý anebo soustavný, resp. FO vykonává činnost dlouhodobě pouze pro jednoho plátce příjmu, a to osobně nebo prostřednictvím spolupracující osoby ve smyslu § 13 ZDP“.*⁴⁸

Princip zdanění - dílčím základem daně podle §6 ZDP jsou výše uvedené příjmy ze závislé činnosti zvýšené o tzv. povinné pojistné. Výjimku tvoří příjmy uvedené v §6 odst. 4 ZDP, které jsou zdaněny srážkovou daní. Jde o příjmy plynoucí na základě dohody o provedení práce, jejichž úhrnná výše u téhož plátce daně nepřesáhne za kalendářní měsíc částku 10 000 Kč a zaměstnanec u tohoto plátce daně nepodepsal prohlášení k dani.⁴⁹

Výše povinného pojistného odpovídá pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, které je povinen hradit zaměstnavatel. Výše dosáhne maximálně 34% příjmů, z toho 25% je odvod zaměstnavatele na sociální pojištění a 9% na zdravotní pojištění. Povinné pojistné se

---

⁴⁷ Pokyn č. D - 285 - k aplikaci § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

⁴⁸ Pokyn č. D - 285 - k aplikaci § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

⁴⁹ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPENĚ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Tento postup bývá často označován jako zdanění ze superhrubého příjmu.⁵⁰

2.6.3 Daň z příjmů ze samostatné činnosti

Daň z příjmů ze samostatné činnosti je upravena v §7 ZDP. Příjmy ze samostatné činnosti se rozdělují na příjmy z podnikání a příjmy z jiné samostatně výdělečné činnosti.⁵¹

Mezi příjmy z podnikání patří:

- příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem ze živnostenského podnikání,
- příjem z podnikání na základě zvláštního oprávnění (např. auditorů, daňových poradců, advokátů),
- podíl na zisku společníka veřejné obchodní společnosti (dále jen "v.o.s.") a komplementáře k. s.⁵²

Mezi příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti patří:

- příjem z užití nebo poskytnutí práv,
- příjem z nájmu majetku, který je zařazen do obchodního majetku,
- příjem z výkonu nezávislého povolání (např. spisovatel, herec, hudebník).⁵³

Princip zdanění - dílčím základem daně podle §7 ZDP jsou výše uvedené příjmy ze samostatné činnosti, které je možné snížit o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Výdaje se uplatňují několika způsoby a to na základě vedení účetnictví, na základě vedení daňové evidence (použijí se ustanovení §23 až 33 ZDP)

---

⁵⁰ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPĚŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁵¹ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPĚŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁵² BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPĚŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁵³ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPĚŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

nebo procentem z příjmů (dle §7 odst. 7 ZDP). Uplatnit daňové výdaje procentem z příjmů lze i v případě, že poplatník vede účetnictví. Výdaje se neuplatňují na příjmy společníků v.o.s. a komplementářů k. s., ty už se rozdělují snížené o výdaje.⁵⁴

Příjmy autorů za příspěvky jsou dle §7 odst. 6 ZDP samostatným základem daně vybíraným srážkovou daní, pokud tyto příjmy nepřekročí hranici 10 000 Kč v kalendářním měsíci.⁵⁵

Vedení účetnictví je jednou z možností jak evidovat příjmy a výdaje. V případě, kdy je poplatník účetní jednotkou jsou podle §23 odst. 1 ZDP příjmy jeho výnosy a výdaji jeho náklady. Vést účetnictví má povinnost FO zapsaná v obchodním rejstříku, zahraniční osoby podnikající na území České republiky, FO, jejíž obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty včetně zdanitelných plnění osvobozených od této daně přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, FO, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí, FO, které podnikají a zároveň jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud, alespoň jeden ze společníků vede účetnictví. Hlavním předpisem pro vedení účetnictví je z č. 563/1991 Sb., o účetnictví.⁵⁶

Daňová evidence je další možností FO jak evidovat příjmy a výdaje pro účely stanovení dílčího základu daně pro §7 ZDP. Obsahuje údaje o příjmech a výdajích, majetku (včetně pohledávek) a dlužích. Využívá se v případě, kdy poplatník nevede účetnictví a chce vykazovat skutečné výdaje.⁵⁷

V případě uplatnění skutečných výdajů má poplatník povinnost výdaje doložit správci daně podle jednotlivých dokladů. Pokud jsou příjmy nižší než výdaje, poplatník má právo

---

⁵⁴ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPEŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁵⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

⁵⁶ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPEŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁵⁷ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPEŇ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

na kompenzaci s dílčím základem daně dle §8, 9, 10 ZDP nebo uplatnit daňovou ztrátu nejdéle v 5 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích.⁵⁸

Daň stanovená paušální částkou je zjednodušenou možností zdaňování příjmů ze samostatné činnosti upravenou v §7a ZDP. V tomto způsobu zdanění jsou do příjmů zahrnuty i úroky z vkladů na účtu pro podnikatele, které jsou v ostatních případech zahrnovány do příjmů z kapitálového majetku, tedy zdaněny podle §8 ZDP. Daň může stanovit správce daně na žádost poplatníka, pokud:

- poplatníkovi plynou příjmy podle §7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP,
- provozuje podnikatelskou činnost bez zaměstnanců nebo spolupracujících osob s výjimkou spolupráce druhého z manželů, když o paušální částku požádá i spolupracující manžel (manželka),
- roční výše těchto příjmů nepřesáhla 5 000 000 Kč v bezprostředně předcházejících 3 zdaňovacích obdobích,
- není společníkem společnosti.⁵⁹

V žádosti poplatník uvede předpokládané příjmy podle §7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP a předpokládané výdaje k těmto příjmům a další skutečnosti rozhodné pro stanovení daně (např. předpokládané příjmy z prodeje majetku, zůstatková cena prodaného majetku, který lze odepisovat). Poplatník je povinen podat daňové přiznání pokud příjmy z prodeje věci zahrnuté do obchodního majetku nebo jiných příjmů podle §6, §7 odst. 1 písm. d), §7 odst. 2, §8 až 10 ve výši přesahující 15 000 Kč. Poplatník je i přes stanovení daně paušální částkou povinen vést jednoduchou evidenci o výši dosahovaných příjmů, o výdajích, o pohledávkách a o hmotném majetku používaném pro výkon činnosti.⁶⁰

Výhoda daně stanovené paušální částkou je mimo jednoduché evidence také v tom, že podnikatel zná výši daně předem. Mimo uvedených důvodů se daň nepřepočítává v případě dosažení jiného výsledku, než podnikatel předpokládal (ani pokud je zisk vyšší)

---

⁵⁸ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPENĚ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁵⁹ Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

⁶⁰ Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

a nemusí podávat daňové přiznání. Nevýhodou je skutečnost, že podnikatel musí splnit přísná kritéria.⁶¹

Daňové výdaje stanovené procentem z příjmů uplatňuje poplatník podle §7 ZDP, pokud nechce uplatnit prokazatelné výdaje na základě účetnictví nebo daňové evidence, a to ve výši:

- 80% z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše do částky 1 600 000 Kč,
- 60% z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše do částky 1 200 000 Kč,
- 30% z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše do částky 600 000 Kč,
- 40% z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou podílu společníka v.o.s. a komplementáře k.s. na zisku; nejvýše do částky 800 000 Kč.⁶²

I v případě uplatňování výdajů procentem z příjmů je poplatník povinen vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek.⁶³

Pokud je součet dílčích základů daně, u kterých si poplatník uplatnil výdaje stanovené procentem z příjmů, vyšší než 50% celkového základu daně, nemůže si poplatník uplatnit daňové zvýhodnění na dítě a slevu na manžela.⁶⁴

ZDP umožňuje rozdělit příjmy a výdaje ze samostatné činnosti, kromě podílů na zisku společníka v.o.s. a komplementáře k. s., na **spolupracující osoby**, kterou může být druhý z manželů, další osoba žijící ve společně hospodařící domácnosti nebo člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu. Spolupracujících osob může být více. U spolupracujících osob musí být výše podílu na příjmech a výdajích stejná. Podíl příjmů a

---

⁶¹ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPENĚ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁶² Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

⁶³ BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPENĚ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer,a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

⁶⁴ Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

výdajů, připadající na spolupracující osoby, nesmí činit v úhrnu více než 30% a částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, může být nejvýše 15 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce. Pokud je spolupracující osobou pouze druhý z manželů poplatníka, podíl činí maximálně 50%, přitom částka, o kterou příjmy přesahují výdaje, nesmí činit více než 45 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce.⁶⁵

2.7 Zdravotní pojištění

Vypočítává se procentní sazbou 13,5% z vyměřovacího základu pro placení pojistného na zdravotní pojištění. Plátcem zdravotního pojištění je stát, zaměstnavatel a OSVČ.⁶⁶

2.7.1 Zdravotní pojištění OSVČ

Vyměřovací základ OSVČ tvoří 50% příjmů spadajících do §7 ZDP po odečtení výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu. Pro OSVČ je v roce 2015 stanoven minimální měsíční vyměřovací základ 13 306 Kč a minimální měsíční zálohy 1 797 Kč, placené v případě, že je samostatně výdělečná činnost činností hlavní.⁶⁷

2.7.2 Zdravotní pojištění zaměstnanců

Vyměřovací základ zaměstnance tvoří příjmy, které jsou předmětem DPFO a nejsou osvobozeny a příjmy, které plynou zaměstnanci v souvislosti se zaměstnáním. Sazba je rozdělena mezi zaměstnance a zaměstnavatele a to 4,5% platí zaměstnanec, 9% zaměstnavatel.⁶⁸

Pokud zaměstnavatel uzavřel se zaměstnancem **dohodu o pracovní činnosti** a hrubý příjem zaměstnance nepřesáhl částku 2 500 Kč, nevzniká pro zaměstnavatele povinnost platit zdravotní pojištění a ani zaměstnance nepřihlašuje u zdravotní pojišťovny, zaměstnanec však musí mít svůj pojistný vztah řešen jiným způsobem (jiné zaměstnání,

---

⁶⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

⁶⁶ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

⁶⁷ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

⁶⁸ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

OSVČ, placené státem). Pokud je hrubý příjem zaměstnance v rozpětí 2500 až 9199 Kč a na zaměstnance se vztahuje povinnost odvodu pojistného, zaměstnavatel provede dopočet do minimální mzdy, která v roce 2015 činí 9 200 Kč, tak aby za příslušný kalendářní měsíc bylo odvedeno zdravotní pojištění ve výši 1 242 Kč. Přesáhne-li příjem zaměstnance minimální vyměřovací základ (kterým je minimální mzda) odvede pojistné ve výši 13,5% ze skutečného vyměřovacího základu.⁶⁹

Osoby pracující na základě **dohody o provedení práce** se neúčastní na zdravotním pojištění za předpokladu, že jejich hrubý měsíční příjem nepřesáhl částku, která je v roce 2015 stanovená na 10 000 Kč⁷⁰.

2.8 Pojistné na sociální zabezpečení

Sociální pojištění tvoří podstatnou část příjmu do státního rozpočtu, které se skládá z pojistného na nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Pro sociální pojištění je na rozdíl od zdravotního pojištění stanovený maximální roční vyměřovací základ, kterým je v roce 2015 částka 1 277 328 Kč neboli 48 násobek průměrné mzdy stanovené k 1. 1. 2015. Tento maximální roční vyměřovací základ platí jak pro zaměstnance tak pro OSVČ.⁷¹

2.8.1 Sociální pojištění zaměstnanců

Vyměřovací základ zaměstnance tvoří příjmy, které jsou předmětem DPFO a nejsou osvobozeny a příjmy, které plynou zaměstnanci v souvislosti se zaměstnáním. Sazba pojistného je u zaměstnavatele 25% nebo 26% (na základě volby zaměstnavatele za stanovených podmínek) z vyměřovacího základu (z toho 21,5% na důchodové pojištění, 2,3% na nemocenské pojištění a 1,2% příspěvek na státní politiku zaměstnanosti),

---

⁶⁹ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

⁷⁰ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

⁷¹ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

u zaměstnance 6,5% nebo 3,5 (jestliže se účastní důchodového spoření) z vyměřovacího základu zaměstnance.⁷²

Tab. 1: Sociální pojištění zaměstnanců (Brychta, I., I. Pilařová, J. Vychopeň., 2015, s.79).

pojistné	zaměstnanec bez důchod. Spoření	zaměstnanec s důchod. Spořením	zaměstnavatel - standardně	zaměstnavatel - výjimka
- na nemocenské pojištění	0,0%	0,0%	2,3%	3,3%
- na důchodové pojištění	6,5%	3,5%	21,5%	21,5%
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	0,0%	0,0%	1,2%	1,2%
- na důchodové spoření	-	5,0%	-	-
celkem	6,5%	8,5%	25,0%	26,0%

2.8.2 Sociální pojištění OSVČ

Vyměřovací základ OSVČ tvoří 50% příjmů spadajících do §7 ZDP po odečtení výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu. Minimální vyměřovací základ činí 25% z průměrné mzdy (pro hlavní výdělečnou činnost), která v roce 2015 činila 26 611 Kč (tedy 6 653 Kč). Sazba pojištění u OSVČ činí 29,2% (z toho 28% důchodové pojištění a 1,2% příspěvek na státní politiku zaměstnanosti). OSVČ se může stát dobrovolným plátcem nemocenského pojištění, které je 2,3% z vyměřovacího základu tzv. měsíčního základu. Měsíční základ nesmí být v roce 2015 nižší než 5 000 Kč, tedy v roce 2015 činí pojistné minimálně 115 Kč za kalendářní měsíc.⁷³

---

⁷² ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

⁷³ ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

3 Analýza aktuálního stavu

Tato část bakalářské práce obsahuje chyby objevující se v práci na modelové smlouvě o poradenství. Zahrnuje také modelový příklad využívání švarcsystému v praxi při výuce jazyků. Zobrazuje typické znaky jednotlivých forem, výpočet odvodů v obchodněprávní i pracovněprávním vztahu a doměření daně v případě odhalení švarcsystému.

3.1 Chyby v modelové smlouvě

V modelové smlouvě o poradenství uvedené v příloze č. 1 je patrné několik znaků naznačujících vztah pracovněprávní místo obchodněprávního.

Prvním znakem je zavázání se poradce poskytovat služby společnosti na základě jejích pokynů, podle konkrétních zadání a osobně. Poradce je dále povinen informovat společnost o aktuálním stavu své poradenské činnosti a přerušit poskytování poradenských služeb podle smlouvy na dobu maximálně pěti kalendářních týdnů, je zde patrná podobnost s dovolenou u zaměstnanců a částečně tím upravuje pracovní dobu. Společnost se zavazuje nahradit veškeré výdaje poradci vynaložené při plnění závazku, což je typickým znakem pracovněprávního vztahu. Ve smlouvě stanovený opakující se honorář, stanovení doby trvání smlouvy na neurčito a výpovědní lhůty také naznačují pracovněprávní vztah.

3.2 Typické znaky jednotlivých forem spolupráce při výuce jazyků

V uvedené tabulce jsou zobrazeny znaky charakteristické pro zaměstnance a OSVČ. Není nutné, aby pro jednotlivé formy byly naplněny všechny znaky.

Tab. 2: Znaky jednotlivých forem spolupráce při výuce jazyků (Vlastní zpracování).

Znak	Závislá práce/činnost (zaměstnanec)	OSVČ
Udělování pokynů	Konkrétní pokyny jsou udělovány průběžně, na pravidelné příp. každodenní bázi	Jsou udělovány pouze rámcové pokyny s cílem koordinovat činnost, nejsou udělovány průběžné dílčí pokyny
Kontrola činnosti	Průběžná kontrola a zpětná vazba	Předávání výsledků (tj. realizace kurzu), chybí

		průběžný dohled nad výkonem činnosti
Integrace do vnitřní organizační struktury	Začlenění do organizační struktury, možné zařazení do nadřízené a podřízené pozice; uvedení v interních telefonních seznamech a jiných obdobných dokumentech; e-mailové adresy s doménou zaměstnavatele	Zcela mimo vnitřní organizační strukturu
Možnost odmítnout úkol	Ne	Rozsah činnosti („úkoly“) je rámcově stanoven smlouvou; nové úkoly nejsou v zásadě průběžně zadávány; je možná dohoda o počtu kurzů (např. lze odmítnout otevření dalšího kurzu, pokud to není v rozporu se smlouvou)
Zapojení do vnitropodnikových procesů	Ano, zaměstnanci zpravidla navazují na práci ostatních spolupracovníků a podílejí se na plnění společných úkolů	Ne, samostatnost a nezávislé plnění předmětu smlouvy
Sdílení podkladů a informací	Zaměstnavatel může vyžadovat od zaměstnanců průběžně informace či podklady (např. za účelem kontroly výukových materiálů); obvyklá je průběžná inspekce průběhu hodin	Zadavatel v zásadě nemá nárok na nahlížení do podkladů OSVČ; v souladu se smlouvou je možná účast na výuce za účelem kontroly dodržování smlouvy a dodržování podmínek licence

Začlenění do týmu	Ano, účast na týmových akcích (např. společná školení, porady, teambuilding)	Ne
Školení a vzdělávání	Účast na školení je považována za výkon práce (v pracovní době), náklady nese zaměstnavatel, zaměstnavatel může účast na školení nařídit	Na vlastní náklady a odpovědnost, ve volném čase, podle vlastního rozhodnutí (s přihlédnutím k podmínkám zachování licence), absolvování školení nelze nařídit
Vystupování navenek	Jménem společnosti, např. na vizitkách je uvedeno obchodní jméno zaměstnavatele, zaměstnanci mohou psát dopisy jménem společnosti (tj. na hlavičkový papír zaměstnavatele)	Vlastním jménem, např. na vizitkách je uvedeno pouze jméno OSVČ (možno uvést informace o licenci na výuku specifickou metodou, ne však obchodní jméno zadavatele)
Osobní výkon	Nutný, zaměstnanec se nesmí nechat zastoupit jinou osobou	Není nutný, možnost nechat se zastoupit jinou osobou, pokud to bude v souladu se smlouvou (tj. zástup pedagogem s licenci pro výuku danou metodou)
Pracovní doba, sledování docházky	Stanovena v pracovní smlouvě, zaměstnavatel kontroluje její dodržování (tj. sledování v docházkovém systému)	Pracovní doba není stanovena a nelze tedy kontrolovat „docházku“; pouze povinnost dodržovat sjednané termíny výukových hodin
Nárok na odměnu v době nemoci nebo dovolené	Ano, dle zákoníku práce	Ne, odměna náleží pouze za poskytnuté služby

Nákup pomůcek pro výuku	Zaměstnavatel určuje, pořizuje a přiděluje pomůcky, nese související náklady	Pomůcky pro výuku primárně zajišťuje OSVČ na vlastní náklady; v souladu se smlouvou může mít nárok na náhradu těchto nákladů (pouze ve výjimečných případech může pomůcky zajistit zadavatel podle pokynů OSVČ)
Sestavování rozvrhu výukových hodin	Rozvrh výukových hodin určuje zaměstnavatel podle provozní potřeby, zaměstnanec může být pověřen zpracováním návrhu	Rozvrh sestavuje OSVČ, zadavatel pouze schvaluje za účelem koordinace
Odměna	Paušální částka – obvykle měsíční nebo hodinová mzda; příplatky za přesčasy a práci o víkendech a svátcích; mimořádné bonusy a osobní ohodnocení, jejichž výši stanovuje jednostranně zaměstnavatel; zaměstnanecké výhody (stravenky, příspěvky na pojištění, kulturní a sportovní akce); výplata mzdy ve výplatním termínu stanoveném zaměstnavatelem	Cena za výukovou hodinu/kurz; bonusy, mimořádné odměny a jiná vedlejší plnění nejsou obvyklá; odměna splatná na základě faktury

Cestovní náhrady	V souladu se zákoníkem práce; náklady na ubytování, jízdné a ostatní náklady nese zaměstnavatel, nárok na stravné	Náklady na cestovné primárně nese OSVČ, v souladu se smlouvou je možná náhrada vedlejších výdajů spojených s plněním podle smlouvy (např. náhrada nákladů na ubytování v případě výuky na externím kurzu)
Odpovědnost za škodu	Omezená odpovědnost – limit podle zákoníku práce	V zásadě neomezená odpovědnost; možnost sjednání smluvní pokuty; možno sjednat pojištění odpovědnosti za škodu
Exkluzivita	Obvyklý je výkon zaměstnání u jednoho zaměstnavatele	Poskytování služeb většímu okruhu klientů
Trvání vztahu	Soustavný, dlouhodobý vztah	Krátkodobost, podle potřeb OSVČ; typický je menší rozsah činnosti pro jednoho zadavatele
Předávání výsledků	Zaměstnanec nepředává výsledky, zaměstnavatel činnost průběžně řídí a kontroluje	Předávání výsledků - dokladů o poskytnutém plnění (například výkazy odučených hodin za uplynulý měsíc); potřeba odsouhlasení zadavatelem (např. podpisem výkazu)

3.3 Výpočet odvodů z pracovněprávního vztahu

Odvody se vypočítávají na základě hrubého příjmu zaměstnanců, který v modelovém příkladu činí **1 188 000 Kč za rok**. Daň z příjmů ze závislé činnosti se vypočítá z hrubého příjmu zaměstnanců zvýšeného o 34%. Základ daně se zaokrouhlí na celé stokoruny dolů.

V příkladu se také vypočítá příspěvek na sociální a zdravotní pojištění. V modelovém příkladu se nepočítá s žádnými odčitatelnými položkami ani se slevou na dani a předpokládá se, že ani jedna z osob není plátcem daně z přidané hodnoty.

Tab. 3: Výpočet daně z příjmů ze závislé činnosti (Vlastní zpracování).

Dan z příjmů ze závislé činnosti	
Základ daně z příjmů ze závislé činnosti	1 591 920
Základ daně z příjmů ze závislé činnosti po zaokrouhlení	1 591 900
Sazba daně z příjmů	15%
Daň z příjmů celkem	238 785

Příspěvek na sociální pojištění se v pracovněprávním vztahu člení na část placenou zaměstnancem a část placenou zaměstnavatelem. Vyměřovacím základem je hrubý příjem ze závislé činnosti, případně při překročení limitu maximální vyměřovací základ.

Tab. 4: Výpočet sociálního pojištění v pracovněprávním vztahu (Vlastní zpracování).

Sociální pojištění	
Maximální vyměřovací základ pro příspěvky na sociální pojištění	1 277 328
Vyměřovací základ pro příspěvky na sociální pojištění	1 188 000
Sazba pro výpočet příspěvků na sociální pojištění - zaměstnavatel	25%
Příspěvky na sociální pojištění - zaměstnavatel	297 000
Sazba pro výpočet příspěvků na sociální pojištění - zaměstnanec	6,5%
Příspěvky na sociální pojištění - zaměstnanec	77 220
Příspěvky na sociální pojištění celkem	374 220

Příspěvek na zdravotní pojištění se v pracovněprávním vztahu člení na část placenou zaměstnancem a část placenou zaměstnavatelem. Vyměřovacím základem je hrubý příjem ze závislé činnosti.

Tab. 5: Výpočet zdravotního pojištění v pracovněprávním vztahu (Vlastní zpracování).

Zdravotní pojištění	
Maximální vyměřovací základ pro příspěvky na zdravotní pojištění	N/A
Vyměřovací základ pro příspěvky na zdravotní pojištění	1 188 000
Sazba pro výpočet příspěvků na zdravotní pojištění - zaměstnavatel	9%
Příspěvky na zdravotní pojištění - zaměstnavatel	106 920
Sazba pro výpočet příspěvků na zdravotní pojištění - zaměstnanec	4,5%
Příspěvky na zdravotní pojištění - zaměstnanec	53 460
Příspěvky na zdravotní pojištění celkem	160 380

Celkově za pracovněprávní poměr se do státního rozpočtu a zdravotních pojišťoven odvede částka 773 385 Kč, z toho 369 465 Kč odvede zaměstnanec a 403 920 Kč.

Čistý příjem zaměstnance se vypočítá z hrubé mzdy po odečtení sociálního a zdravotního pojištění placeného zaměstnancem a daní z příjmů. V tomto příkladu se rovná částce 818 535 Kč.

3.4 Výpočet odvodů z obchodněprávního vztahu

Pro porovnání odvodů mezi jednotlivými vztahy použijeme stejnou výši odměny, ačkoliv v případě obchodněprávního vztahu (švarcsystému) si zadavatel může dovolit poskytnout odměnu vyšší, díky nulovým odvodům na sociální a zdravotní pojištění. V modelovém příkladu se nepočítá s žádnými odčitatelnými položkami ani se slevou na dani a předpokládá se, že ani jedna z osob není plátcem daně z přidané hodnoty.

Předpokládá se, že OSVČ má při výuce jazyků minimální náklady a proto si uplatní výdaje stanovené procentem z příjmů, které v tomto příkladu tvoří 60% příjmů, tedy 712 800 Kč.

Základ daně z příjmů ze závislé činnosti tvoří příjmy spadající do §7 ZDP po odečtení výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu. V uvedeném příkladu příjmy činí 1 188 000 Kč, výdaje 712 800 Kč, proto bude základ daně 475 200 Kč. Základ daně z příjmů se zaokrouhluje na celé sto korun dolů.

Tab. 6: Výpočet daně ze samostatné činnosti (Vlastní zpracování).

Daň z příjmů ze samostatné činnosti	
Základ daně z příjmů ze samostatné činnosti	475 200
Základ daně z příjmů ze samostatné činnosti po zaokrouhlení	475 200
Sazba daně z příjmů	15%
Daň z příjmů	71 280

Vyměřovací základ OSVČ pro sociální pojištění tvoří 50% příjmů spadajících do §7 ZDP po odečtení výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu. V modelovém příkladu se jedná o částku 237 600 Kč.

Tab. 7: Výpočet sociálního pojištění v obchodněprávním vztahu (Vlastní zpracování).

Sociální pojištění	
Maximální vyměřovací základ pro příspěvky na sociální pojištění	1 277 328
Minimální vyměřovací základ pro příspěvky na sociální pojištění	79 836
Vyměřovací základ pro příspěvky na sociální pojištění	237 600
Sazba důchodového pojištění	28%
Důchodové pojištění	66 528
Sazba příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	1,2%
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	2 852
Celkové sociální pojištění	69 380

Vyměřovací základ OSVČ pro zdravotní pojištění tvoří 50% příjmů spadajících do §7 ZDP po odečtení výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu. V modelovém příkladu se jedná o částku 237 600 Kč.

Tab. 8: Výpočet zdravotního pojištění v obchodněprávním vztahu (Vlastní zpracování).

Zdravotní pojištění	
Maximální vyměřovací základ pro příspěvky na zdravotní pojištění	N/A
Minimální vyměřovací základ pro příspěvky na zdravotní pojištění	159 672
Vyměřovací základ pro příspěvky na zdravotní pojištění	237 600
Sazba zdravotního pojištění	13,5%
Celkové zdravotní pojištění	32 076

Celkově OSVČ odvede do státního rozpočtu a zdravotních pojišťoven částku 172 736 Kč.

Čistý příjem OSVČ se vypočítá z příjmů po odečtení sociálního a zdravotního pojištění a daní z příjmů. V tomto příkladu se rovná částce 1 015 264 Kč.

3.5 Doměření daně při odhalení švarcsystému

V případě odhalení švarcsystému bude, kromě uložení sankcí za výkon/umožnění výkonu nelegální práce, zaměstnavateli doměřena daň z příjmů ze závislé činnosti, kterou byl povinen srážet z poskytnuté odměny. Výpočet daně provede správce daně, tak že příjem, v uvedeném případě 1 188 000 Kč, bude považovat za čistý příjem, tedy už snížený o daň z příjmů a sociální a zdravotní pojištění. Pokud dojde k překvalifikování vztahu, OSVČ má právo o zažádání vrácení daně ze samostatné činnosti ve stanoveném termínu.

Tab. 9: Výpočet odměny při doměření daně (Vlastní zpracování).

Příjem	
Čistý příjem	1 188 000
Hrubá mzda	1 925 195
Superhrubá mzda	2 579 761

Z hrubé mzdy se spočítá daň z příjmů ze závislé činnosti. Z důvodu nedovolenému uplatnění výdajů a překročení hranice 48násobku průměrné mzdy, tedy 1 277 328 Kč, dojde k solidárnímu zvýšení daně.

Tab. 10: Výpočet daně z příjmů při doměření daně (Vlastní zpracování).

Daň z příjmů ze závislé činnosti	
Základ daně z příjmů ze závislé činnosti	2 579 761
Základ daně z příjmů ze závislé činnosti po zaokrouhlení	2 579 700
Sazba daně z příjmů	15%
Daň z příjmů	386 955
Sazba solidární daně	7%
Solidární zvýšení daně	180 579
Daň z příjmů celkem	567 534

Při výpočtu sociálního pojištění vycházíme z maximálního vyměřovacího základu.

Tab. 11: Výpočet sociálního pojištění při doměření daně (Vlastní zpracování).

Sociální pojištění	
Vyměřovací základ pro příspěvky na sociální pojištění	1 925 195
Maximální vyměřovací základ pro příspěvky na sociální pojištění	1 277 328
Sazba pro výpočet příspěvků na sociální pojištění - zaměstnavatel	25%
Příspěvky na sociální pojištění - zaměstnavatel	319 332
Sazba pro výpočet příspěvků na sociální pojištění - zaměstnanec	6,5%
Příspěvky na sociální pojištění - zaměstnanec	83 027
Příspěvky na sociální pojištění celkem	402 359

Zdravotní pojištění, na rozdíl od sociálního pojištění, nemá stanovený maximální vyměřovací základ, proto se vypočítá z hrubé mzdy.

Tab. 12: Výpočet zdravotního pojištění při doměření daně (Vlastní zpracování).

Zdravotní pojištění	
Maximální vyměřovací základ pro příspěvky na zdravotní pojištění	N/A
Vyměřovací základ pro příspěvky na zdravotní pojištění	1 925 195
Sazba pro výpočet příspěvků na zdravotní pojištění - zaměstnavatel	9%
Příspěvky na zdravotní pojištění - zaměstnavatel	173 268
Sazba pro výpočet příspěvků na zdravotní pojištění - zaměstnanec	4,5%
Příspěvky na zdravotní pojištění - zaměstnanec	86 634
Příspěvky na zdravotní pojištění celkem	259 901

3.6 Úroky a penále

V případě odhalení švarcsystému se kromě pokuty za nelegální práci doměří daň včetně příslušenství daně - penále z částky doměřené daně a úrok z prodlení za každý den prodlení s uhrazením splatné daně. Úrok se počítá z roční výše repo sazby stanovené Českou národní bankou zvýšenou o 14%. V modelovém příkladu se počítá se situací, kdy se 1. 1. 2017 doměří daň za rok 2015, která je splatná 1. 4. 2016

Tab. 13: Úroky z prodlení – daň z příjmů ze závislé činnosti (Vlastní zpracování).

Úroky z prodlení - daň z příjmů ze závislé činnosti	
Daň ze závislé činnosti	386 955
Dopočet solidární daně (7%)	180 579
Daň	567 534
Sazba pro výpočet penále	20%
Penále v CZK	113 507
Sazba pro úroky z prodlení	14,05%
Období od	1. 4. 2016
Období do	1. 1. 2017
Počet dní	275
Úroky z prodlení v CZK	60 077
Celkem	173 584

Za předpokladu doměření i sociálního pojištění je třeba zaplatit i úroky z prodlení za každý den prodlení. Úrok se počítá z roční výše repo sazby stanovené Českou národní bankou. Předpokládá se doměření sociálního pojištění ve stejný den jako doměření.

Tab. 14: Úroky z prodlení - příspěvky na sociální pojištění (Vlastní zpracování).

Úroky z prodlení - příspěvky na sociální pojištění	
Pojistné	402 359
Sazba pro úroky z prodlení (za den prodlení)	0,05%
Období od	1. 4. 2016
Období do	1. 1. 2017
Počet dní	275
Úroky z prodlení v CZK	55 324

Za předpokladu doměření i zdravotního pojištění je třeba zaplatit také úroky z prodlení za každý den prodlení. Úrok se počítá z roční výše repo sazby stanovené Českou národní bankou. Předpokládá se doměření zdravotního pojištění ve stejný den jako doměření.

Tab. 15: Úroky z prodlení – příspěvky na zdravotní pojištění (Vlastní zpracování).

Úroky z prodlení - příspěvky na zdravotní pojištění	
Pojistné	259 901
Sazba pro úroky z prodlení (za den prodlení)	0,05%
Období od	1. 4. 2016
Období do	1. 1. 2017
Počet dní	275
Úroky z prodlení v CZK	35 736

3.7 Komparace nákladů

V případě pracovního poměru bude muset zaměstnavatel za rok zaplatit o 403 920 Kč více na sociálním a zdravotním pojištění, které by v případě zadání práce OSVČ platit nemusel.

OSVČ ušetří díky výdajům stanovených procentem z příjmů především na dani z příjmů. Celková ušetřená částka na odvodech pro OSVČ činí 196 729 Kč za rok.

Tab. 16: Porovnání odvodů (Vlastní zpracování).

	OSVČ	Zaměstnanec	
Sociální pojištění	69 380	Odvody zaměstnavatel	297 000
		Odvody zaměstnanec	77 220
		Odvody za sociální pojištění celkem	374 220
Zdravotní pojištění	32 076	Odvody zaměstnavatel	106 920
		Odvody zaměstnanec	53 460
		Odvody za zdravotní pojištění celkem	160 380
Daň	71 280	238 785	
Odvody celkem	172 736	773 385	

V případě odhalení švarcsystému bude celkovým nákladem zaměstnavatele odměna zaměstnance ve výši 1 188 000 Kč, daň včetně solidární 567 534 Kč, sociální a zdravotní pojištění za zaměstnavatele i zaměstnance v úhrnu 1 229 794 Kč, penále a úroky

z prodlení za daň z příjmu 173 584 Kč, úroky z prodlení za sociální a zdravotní pojištění v úhrnu 91 061 Kč, v součtu částka 2 682 439 Kč. Dodatečný náklad z doměření činí 1 494 439 Kč.

Skutečnost, že daňovou povinnost, kterou zákon ukládá plátcí (srazit a odvést daň z příjmů vyplacených poplatníkovi), splní sám poplatník, nezakládá zánik takové povinnosti u plátce. Pokud však oba podali daňové přiznání, v němž uvedli předmětné příjmy a tyto zdanili, bylo věcí těchto poplatníků, aby v daňovém řízení požádali o vrácení přeplatku.⁷⁴

---

⁷⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. ledna 2004, sp. zn. 29 Ca 413/2001 – 37.

4 Navrhované řešení

Z důvodu náročnosti a nákladovosti státních kontrol švarcsystému je podnikateli kvůli vysokým úsporám stále často využíván i přes jeho postavení mimo zákon.

Tato kapitola přiblíží tři varianty řešení švarcsystému. Jsou jimi úplné zakázání, legalizace beze změn a se změnou zdanění subjektů.

4.1 Zakázání

Tento způsob řešení je využíván v České republice postavením švarcsystému mimo zákon. Jak je patrné zakázání švarcsystému nemusí okamžitě znamenat, že se přestane využívat, k tomu bude potřeba náležitých opatření a kontrol. S kontrolami jsou ovšem spojeny další náklady pro státní správu.

Zvýšení nákladů státní správy na kontrolu a dozor není jediným negativním důsledkem zakázání švarcsystému. V případě úspěšného zamezení švarcsystému může docházet k vysoké nezaměstnanosti. Markantně vyšší náklady pro zaměstnavatele nedovolí vytvořit tolik pracovních pozic jako v případě zaměstnání na švarcsystém.

Řešením pro tuto situaci může být zaměstnání na plný úvazek avšak s minimální mzdou a další odměnu (do 10 000 Kč) řešit dalším zaměstnáním na dohodu o provedení práce. Zaměstnavatel odvede nižší odvody. Negativní dopad bude mít toto řešení na výpočet důchodu zaměstnance.

4.2 Legalizace beze změn v legislativě

Povolení švarcsystému beze změn zdanění subjektů může vést k přesunu zaměstnanců k zaměstnání na živnostenský list z důvodu výše uvedených rozdílů mezi zdaněním zaměstnance a OSVČ. Nižší odvody by byly upřednostněny před pracovněprávní ochranou. Úbytek zaměstnanců by měl fatální dopad na příjmy veřejných rozpočtů.

4.3 Legalizace se změnou legislativy

Změna v legislativě může proběhnout v rámci pracovněprávního vztahu i v rámci obchodněprávního vztahu. Vzhledem k využívání švarcsystému je patrné, že jsou lidé

ochotni vyměnit ochranu poskytovanou pracovněprávními předpisy za vyšší příjmy. Přiblížení rozdílů mezi zdaněním OSVČ a zaměstnanců na odvodech by mohlo vést k využívání švarcsystému. Snížit rozdíly odvodu můžeme buď snížením sazeb sociálního a zdravotního pojištění u zaměstnanců nebo omezením využívání výdajů stanovených procentem z příjmů.

Snížení sazeb sociálního a zdravotního pojištění bude mít opět negativní dopad na veřejné rozpočty.

Výdaje stanovené procentem z příjmů umožní OSVČ podstatně snížit základ daně a vyměřovací základ pro sociální a zdravotní pojištění. Výdaje stanovené procentem z příjmů smí uplatnit i profese, která téměř žádné skutečné výdaje nemá, především OSVČ zaměstnaná v rámci švarcsystému nemá téměř žádné výdaje. To často umožní OSVČ neodvádět žádnou daň z příjmů i v případě vysokých příjmů. Výdaje stanovené procentem z příjmů tak poskytují určitou formu úlev na dani. Podrobnější dělení na výdaje stanovené procentem z příjmů, aby blíže odpovídaly skutečným výdajům, by mohlo být řešením.

Jako další změna legislativy by měla být spojitost výdajů stanovených procentem z příjmů a slev na dani. Poplatník nesmí při uplatnění výdajů stanovených procentem z příjmů snížit daň o slevu na manžela ani o daňové zvýhodnění na vyživované dítě, pokud součet dílčích základů, u nichž je uplatňován výdaj stanovený procentem z příjmů, přesahuje 50% celkového základu daně. Tento fakt zatěžuje OSVČ z důvodů přepočítávání různých variant při uplatňování výdajů stanovených procentem z příjmů. Výdaje stanovené procentem z příjmů by měli poplatníkovy především usnadnit administrativu spojenou s daňovou evidencí.

ZÁVĚR

Z provedené komparace daňových dopadů na jednotlivé subjekty v rámci pracovněprávních i občanskoprávních vztahů je patrná výhodnost švarcsystému, díky kterému subjekty ušetří nemalé částky na odvodech do státního rozpočtu. Tyto úspory jsou patrné hlavně pro zaměstnavatele a z tohoto důvodu občas vzniká nátlak na zaměstnance, aby uzavřel místo pracovněprávního vztahu občanskoprávní. Zaměstnavatel ovšem není jediný, komu vznikají úspory. OSVČ ušetří především při uplatňování výdajů stanovených procentem z příjmů, za předpokladu, že mají nižší skutečné náklady a nechtějí uplatňovat daňové zvýhodnění na vyživované děti. Díky těmto úsporám jsou ochotni se vzdát právní ochrany, která by byla zajištěna v pracovněprávním vztahu.

Z uvedených znaků švarcsystému a pracovněprávních vztahů, analýzy modelové smlouvy a z typických znaků pro jednotlivé formy spolupráce je patrné, že je možné se vyvarovat chybně nastavené spolupráce s OSVČ, která by mohla mít v případě odhalení švarcsystému fatální dopad na zaměstnavatele i samotnou OSVČ. Pro správné nastavení spolupráce jsou uvedeny obdobné podnikatelské praktiky, které jsou z pohledu českého práva legální.

Sankce stanovené za odhalení švarcsystému dopadají jak na OSVČ, tak na zaměstnavatele. Ve své podstatě by uložená sankce neměla být likvidační, ovšem samotné doměření daňové povinnosti, která měla být splněna zaměstnavatelem, pro řadu podnikatelů likvidační být mohla. Z výpočtů je patrné, že doměření daňové povinnosti se stane vysokým zatížením pro zaměstnavatele.

Z výpočtů je také patrné o jakou částku ročně přichází stát kvůli praktikování švarcsystému. Úprava legislativy uvedená v návrhové části by mohla snížit tento rozdíl.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BRYCHTA, I., I. PILAŘOVÁ, J. VYCHOPENĚ a kol. *Meritum Daň z příjmů 2015*. 12. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2015. ISBN 978-80-7478-737-9.

Český institut pro franchising. Franchising. *Franchiseday*. [online]. 2006-2015 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.franchiseday.cz/index.php/cs/o-franchisingu/co-je-franchising>.

IPODNIKATEL. Švarcsystém aneb zaměstnání „na živnostňák“. *iPodnikatel.cz*. [online]. © 2007 – 2014 [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Prijem-zamestnancu/svarc-system-aneb-zamestnani-na-zivnostnak/Vyhody-a-nevyhody-svarc-systemu.html>.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-841-3.

PODNIKATEL. Jak se vyhnout švarcsystému a jak ušetřit. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/jak-se-vyhnout-a-svarc-systemu-jak-usetrit/>.

PODNIKATEL. Sedm znaků, které prokazují švarcsystém. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/7-znaku-ktere-prokazuji-svarc-system/>.

PODNIKATEL. Švarcsystém. *Podnikatel.cz*. [online]. © 2007 – 2015 [cit. 2015-12-13]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/specialy/svarc-system/>.

Pokyn č. D - 285 - k aplikaci § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. ledna 2004, sp. zn. 29 Ca 413/2001 – 37.

SRPOVÁ, J., V. ŘEHOŘ a kol., 2010. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3339-5.

ŠTĚTKA, J. Ten, který rozjel švarcsystém a skončil na dlažbě. EKONOM [online]. 2012. ISSN: 1213 – 7693. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-52306170-ten-ktery-rozjelsvarcsystem-a-skoncil-na-dlazbe>.

ŠUBRT, B., Z. LEIBLOVÁ a V. PŘÍHODOVÁ a kol. *Abeceda mzdové účetní 2015*. 25. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-922-9.

WOLTERSKLUWER. Rizika švarcsystému a jeho kontrola. *Danarionline.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d38763v48736-rizika-svarcsystemu-a-jeho-kontrola/>.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ze dne 21. dubna 2006.

Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti ze dne 13. května 2004.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ze dne 2. října 1991.

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

Zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník ze dne 3. února 2012.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

ZP – zákoník práce

ZDP – zákon o dani z příjmů

FO – fyzická osoba

k.s. – komanditní společnost

v.o.s. – veřejná obchodní společnost

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Princip zdanění fyzických osob.....	25
---	----

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Sociální pojištění zaměstnanců.....	35
Tab. 2: Znak jednotlivých forem spolupráce při výuce jazyků.	36
Tab. 3: Výpočet daně z příjmů ze závislé činnosti.	41
Tab. 3: Výpočet sociálního pojištění v pracovněprávním vztahu.....	41
Tab. 4: Výpočet zdravotního pojištění v pracovněprávním vztahu.	42
Tab. 8: Výpočet daně ze samostatné činnosti.	43
Tab. 6: Výpočet sociálního pojištění v obchodněprávním vztahu.....	43
Tab. 7: Výpočet zdravotního pojištění v obchodněprávním vztahu.	43
Tab. 9: Porovnání odvodů.....	47
Tab. 10: Výpočet odměny při doměření daně.....	44
Tab. 11: Výpočet daně z příjmů při doměření daně.	44
Tab. 12: Výpočet sociálního pojištění při doměření daně.	45
Tab. 13: Výpočet zdravotního pojištění při doměření daně.	45
Tab. 14: Úroky z prodlení – daň z příjmů ze závislé činnosti.	46
Tab. 15: Úroky z prodlení - příspěvky na sociální pojištění.....	46
Tab. 16: Úroky z prodlení – příspěvky na zdravotní pojištění.	47

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Modelová smlouva

SMLOUVA O PORADENSTVÍ

(DÁLE TÉŽ „SMLOUVA“)

uzavřená níže uvedeného dne, měsíce a roku mezi

společností ABC s.r.o.

se sídlem v: XYZ

zapsanou v obchodním rejstříku,

kterou zastupuje pan JEDNATEL

(dále zvaná „**Společnost**“)

a

panem X,

narozeným dne DD. MM.RRRR,

bytem: ULICE, MĚSTO

(dále zvaným „**Poradce**“),

následovně:

I. Předmět smlouvy

1. Poradce se zavazuje poskytovat Společnosti na základě jejích pokynů a za podmínek stanovených v této smlouvě odborné konzultace a další služby v oblasti organizačního, ekonomického, podnikového, finančního a technického poradenství (dále "poradenské služby"). Společnost se zavazuje, že bude Poradci za služby poskytované na základě této smlouvy platit dohodnutý honorář.

II. Povinnosti Poradce

1. Poradce se zavazuje, že bude poradenské služby podle této smlouvy poskytovat osobně, s nezbytnou svědomitostí a v souladu s oprávněnými zájmy Společnosti.
2. Při provádění svých služeb je Poradce povinen postupovat podle konkrétního zadání a pokynů Společnosti. Tyto pokyny a tato zadání mohou být Poradci v jednotlivých případech sděleny ústně nebo písemně, musí však obsahovat specifikaci požadovaných služeb s ohledem na zaměření a obsah, popřípadě další údaje, které jsou nezbytné k jejich vymezení, jakož i stanovení požadovaného termínu.
3. Poradce je povinen informovat Společnost o aktuálním stavu své poradenské činnosti a o formě plnění této smlouvy; tyto zprávy Poradce zasílá Společnosti v termínech, které vyplývají z pokynů Společnosti.
4. Poradce je oprávněn přerušit poskytování poradenských služeb podle této smlouvy na dobu maximálně pět týdnů za kalendářní rok.

III. Povinnosti Společnosti

1. Společnost je povinna poskytnout Poradci vhodné a úplné informace a podklady, v rozsahu nezbytném pro poskytování požadovaných poradenských služeb, a tyto informace nebo podklady na žádost Poradce doplnit nebo blíže specifikovat, umožnit Poradci kontakt se zaměstnanci jakož i přístup k dalším podkladům

a faktům, to vše v rozsahu nutném pro realizaci požadovaných poradenských služeb.

2. Společnost je povinna uhradit Poradci odměnu podle článku IV této smlouvy a dále mu nahradit i veškeré výdaje, které Poradce nezbytně a účelně vynaložil při plnění svého závazku podle této smlouvy.

IV. Honorář

1. Za poskytnutí poradenských služeb podle této smlouvy Poradci přísluší honorář ve výši 3.600,- Euro (slovy: tři tisíce šest set Euro) za každý měsíc poradenské činnosti.

V. Doba trvání smlouvy

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.
2. Každá ze smluvních stran je oprávněna tuto smlouvu kdykoli písemně vypovědět. Výpověď vyžaduje písemnou formu a musí být druhé smluvní straně doručena buď osobně nebo ve formě doporučeného dopisu. Výpovědní lhůta je pro obě strany shodná a činí dva měsíce; výpovědní lhůta začíná běžet prvním dnem měsíce, který následuje po doručení výpovědi druhé ze smluvních stran.

VI. Závěrečná ustanovení

1. Tato smlouva vstupuje v platnost po podepsání oběma smluvními stranami a stává se účinnou k datu 01. 01. 2015.
2. Veškeré změny a dodatky k této smlouvě vyžadují písemnou formu.
3. Pokud by jednotlivá ustanovení této smlouvy byla nebo se stala zcela nebo i částečně neúčinnými nebo neproveditelnými, pak platnost této smlouvy tím v ostatním zůstává nedotčena. Strany se zavazují, že nahradí neúčinné nebo

neproveditelné ustanovení platnou a proveditelnou úpravou, která bude co nejbližší odpovídat ekonomickému účelu neplatného nebo neproveditelného ustanovení.

4. Tato smlouva se vyhotovuje ve dvou vyhotoveních, z čehož každá ze smluvních stran obdrží po jednom vyhotovení.
5. Pokud ve smlouvě nebylo ujednáno nic jiného, řídí se právní vztahy z této smlouvy odpovídajícím způsobem podle §§ 566 a následujících zákona č. 89/2012 Sb. v aktuálním znění (Nový občanský zákoník).
6. Smluvní strany si smlouvu přečetly a jsou s jejím obsahem srozuměny. Jako důkaz pro to připojují ke smlouvě své podpisy.

V _____, _____._____

V _____, _____._____

ABC s.r.o.

X